

DE TEXTIELNIJVERHEID IN WEST-VLAANDEREN

Zopas publiceerde het Westvlaams Economisch Studiebureau een rapport over de textielnijverheid in West-Vlaanderen. Deze bedrijfstak vormt « de » grote slagader van de Westvlaamse economie en domineert vooral in het zuiden van de provincie een belangrijk deel van de geldstroom.

Een van de problemen die zich op huidig ogenblik stellen is de geringe belangstelling van de jongeren om zich langs vak- en technisch onderwijs voor te bereiden op het vervullen van hun taak in de textielnijverheid. Met het oog op dit probleem werd in de schoot van de Westvlaamse Economische Raad een bijzondere kommissie « Textiel » opgericht onder het voorzitterschap van dhr. J. Declercq, Directeur van de R.V.A.W.-Kortrijk. Een studie van de huidige situatie van deze industrietak werd uitgewerkt aan de hand

van een uitgebreide enquête waarbij 335 bedrijven met een tewerkstelling van 26.897 arbeiders betrokken werden. De resultaten van deze enquête mogen als beloftevol voor de Westvlaamse textielnijverheid bestempeld worden. De bedoeling van het rapport was vooral de arbeidsmarktsituatie duidelijker te stellen. Hiervoor was een onderzoek van de kenmerken van deze industrie, haar groei en verwachtingen noodzakelijk. Tevens was het de bedoeling industrie en onderwijs dicht bij elkaar te brengen.

In deel I van het rapport worden de evolutie en de verwachtingen onder ogen genomen. Deel II en III beoogen het bevorderen van het contact tussen industrie en onderwijs, door publikatie van lijsten van ondernemingen die bereid gevonden werden fabrieksbezoeken toe te staan voor leerlingen van de vakscholen of stagiaires uit het beroepsonderwijs op te nemen, samen met de lijst van de inrichtingen voor beroeps- en technisch onderwijs.

De eigenlijke studie maakt de lezer eerst vertrouwd met de huidige situatie en kenmerkende trekken van de Westvlaamse textielnijverheid. Achtereenvolgens worden behandeld: de lokalizatie van de ondernemingen en de tewerkstelling, de juridische vorm en het oprichtingsjaar, de tewerkstelling naar geslacht, leeftijd en geschooldheid, de specialisatiegraad van de ondernemingen. 77 % van de tewerkstelling is geconcentreerd in het arrondissement Kortrijk; als belangrijke arrondissementen volgen verder Roeselare (13,9 %) en Tielt (6,0 %).

Het traditioneel karakter van de Westvlaamse textiel wordt onderstreept door de cijfers van de tewerkstelling naar oprichtingsdatum van de ondernemingen: 62,6 % van de tewerkstelling valt in bedrijven die dateren van vóór 1930. De ongeschoolden maken slechts 19,6 % uit van de totale tewerkstelling terwijl het aandeel van de vrouwen in de totale tewerkstelling 37,5 % beloopt. De specialisatiegraad is tamelijk uitgesproken: 60,4 % van de tewerkstelling betreft bedrijven die zich beperken tot de produktie van één categorie produkten.

De studie van de evolutie van de tewerkstelling wijst uit dat, niettegenstaande verdergaande rationalizatie en mechanizatie, zich een reële expansie voltrok. De tewerkstelling in de in het onderzoek betrokken bedrijven nam toe van 18.628 in 1938 tot 24.253 in 1959. De groei voltrok zich vooral tussen 1947 en 1950 (+3.506), nadat de periode 1938-1947 reeds een aangroei kende van 1.627 arbeidskrachten; ook tijdens de periode 1950-1956 steeg de tewerkstelling met 1.776 arbeiders. Ingevolge de grote conjunkturgevoeligheid van deze sektor nam de tewerkstelling in de volgende jaren af met 1.284 eenheden. Het arrondissement Kortrijk vertoont de gunstigste evolutie. Naar branche was vooral de groei van de tapijtindustrie opvallend; fel kontrasterend hiermede was de vlasspinnerij en -weverij. Expansief zijn tevens de sectoren ameublementsstoffen en veredeling.

De verwachtingen van de ondernemers liggen eerder aan de lage kant, gevolg van het doorgaan van de enquête in volle crisisperiode, waardoor vele ondernemers zich hebben onthouden van enige uitspraak dienaangaande. Toch is het typisch dat niettegenstaande de enquête doorging in een crisisperiode, er expansieprojecten aanwezig waren en er een tekort was aan geschoold personeel. De vraag naar hooggeschoolde arbeidskrachten blijkt dwars door alle conjunktuur verzekerd. Om op efficiënte wijze aan de behoefte van de ondernemers te kunnen voldoen, dient het contact tussen onderwijs en industrie verder uitgebouwd. 120 ondernemingen verklaarden zich bereid fabrieks-

bezoeken toe te staan en 41 firma's stemden toe in het eventueel opnemen van stagiaires. Aan de commissie «Textiel» is verder een vruchtbare taak weggelegd in het periodiek groeperen van de nieuwe verwachtingen van de ondernemers en in de voorlichting van de onderwijsinrichtingen en werknemersorganisaties over de toekomst van de Westvlaamse textiel.

Ongetwijfeld kan dit rapport diensten bewijzen aan allen die begaan zijn met de groei van deze bedrijfstak in West-Vlaanderen. Voor de ondernemers zelf bevat het nuttige inlichtingen en een waardevolle basis tot vergelijking met de eigen situatie.

W.E.S.